

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiin pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiin, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstein & Vogler în Viena, Praga, Budapesta etc. etc.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiin, 24 Iuliu.

Diarele din Viena descriu pe larg și detaiat cum a fost primirea principelui de Corónă Rudolf în Boemia și cu deosebire în Praga.

La locul acesta nu ne interesază ce banderii, cu câte stéguri și alte de felii acesta au intempinat pe principele de corónă. Ne interesează fapta în sine că principele de corónă și-a ales Praga, unde să-și stabilească și desvólte curtea sa și unde să-și facă deprinderile practice militare.

Numai cu vreo câteva zile mai înainte noi diceam, că călătoria și așezarea principelui de corónă va avea inriurinte asupra vieții politice în stat. Discursurile cu care fû intempinat, dar chiar și numai persoanele, cari au intempinat pre principele de corónă indigitază, că presupunerea noastră a fost intemeiată. Afară de archiducele Frederic, de generalitate, au fost reprezentat la intempinare clerul înalt, aristocrația, cetățenimea, fără deosebire de naționalitate și partide politice. Nemți și Cechi sau întrecut în manifestațiuni nobile radicând festivitarea primirei. Diaristica nemțască și cehică și a făcut și ea datoria. Diaristica exprimă speranța, că dinastia, carea a fost totdeauna cimentul ce a ținut și ține popóarele imperiului într-o comuniune, va inriuri și de astădată într'un mod binefăcătoriu și va face să dispară diferențele ce există între naționalitățile care, cu toate că vorbesc două limbi, au însă una și aceeași inimă pentru casa domnitóre.

Mai mult ne întăresce în presunerile noastre ceea ce dice „Fremden-Blatt” din Viena în primul seu articol din nrul dela 2 August.

„Prezența archiducelui în Praga, dice citata fôie, va aduce și alte roduri salutare. Nemții și Cechii vor veni la viaa cunoștința a credinței comune către dinastie. Ceea ce îi desparte li se va păre mai îndepărtat și ceea ce îi lăgă de o laltă li se va

păre mai apropiat” „Pe di ce merge se înmulțesc semnele, că oligarchia ligei federalistice și feudale, care ar întrebuița bucuros poporul drept instrument în servițiul reacțiunii, merge cu pași repeși spre apunere. A dispărut prestigiul celor ce au creat politica de abstenență, al bărbaților pasivității, cari nu voiesc să recunoscă schimbarea Austriei într'un stat parlamentar.

„Tera a venit la cunoștința stricăciunii ce purcede din direcțiunea, pe care au apucat acei bărbați și care au sters pe Cechi din șirul popórelor celor vii, escludându-i de la binefăcările instituțiilor libere. Politicii naționali au îndopat națiunea ani întregi cu speranțe absurde. Ei o au dus prin pustie, înse nu, pentru ca să o ducă în țera libertății, ci pentru ca să o pună la dispozițiunea unor conducători atot puternici și a capetenilor, cari încă tot sperază în reacțiune. Acum se aud glasuri din sinul națiunii, cari vestesc fatalele consecuențe a le rătăcirii de ani îndelungați, glasuri, cari pretind pentru Cechi dreptul de a pași pe scena politică și a lua parte la binefăcările constituțiunii.”

Cari vor fi rezultatele definitive a le festivităților de la 1 August ne va arăta viitoriul. Sîntem aplecați înse a crede, că, după cele ce au premers de la 1865 încóce, regatul Boemiei se va acomoda împregiurării pe lângă una sau altă acuișițiune denegată până aci de partida nemțască.

Revista politică.

Primirea ce avu principele de corónă Rudolf în Praga a fost foarte strălucită. Capitala Boemiei a fost îmbrăcată în cele mai splendide vestimente de serbătóre. Principele de corónă a respuns la diversele deputațiuni, atât în limba nemțască cât și în cea cehică, după cum i se adresase conducătorii deputațiunilor.

În Ungaria ferbe un proces, care trece preste limitele mișcărilor electorale. Lupta opozițiunii „întrunite” sau „reunite” se desvólta pe fie-care di ce mai multă tărie. Guvernul actual și partida sa este atăcat cu totă vehemența posibilă, înfățișându-se ca partidă, carea, cu guvernul eșit din sinul ei, duce Ungaria la perire. O epistolă mai prospătă a lui Kossuth, care face din Tisza și Andrassy nise inepti politici, încă nu o am pune în cumpăna politicii țilei, cu toate că pe Tisza îl prezentază ca pe un nepriceput în afacerile interne și pe Andrassy în cele esterne. Și unul și altul sînt duși, după epistola lui Kossuth, pe un alunecș, pe care nu se mai pot opri decât în prăpastia, în care are să mergic Ungaria. Aceste le spune forțe pe larg Kossuth. Dacă mai este un altul, care ni se pare a fi mai ne preocupat de cât Kossuth, este Francisc Pulszky, care s'a pronunțat forțe aspru asupra ómenilor din capul afacerilor Ungariei. Pulszki, într'o adunare de opoziționali, spune că a eșit din retragerea sa, pentru că se apropie timpuri fatale și critice pentru Ungaria și pentru că țera a fost într'un mod ticălos înșelată de Col. Tisza.

„Este adevărat, dice Pulszky, că mi-am adus aminte de dișele lui Bismarck, că *politică liberală se pôte face numai cu ómeni conservativi*, și că *cele mai potrivite instrumente ale reacțiunii sînt liberalii*. Atunci nu credeam lui Bismarck; acum am vedut că el a fost mai cuminte decât mine. Eu m'am fost retras dela politică; însă într'un moment așa de critic, cum e cel de față, când vedem că monarchia ia o direcțiune cu totul nouă, când dualismul este atacat din temelile sale și naționalitatea magiară e în cel mai mare pericol, când noi facem politică sudslavică și vedem viitoriul patriei aruncat în cumpenă și patria în pericol, în astfelu de împregiurări nu pôte remăné nici invalidul la postul seu de odihnă.

„Acolo e Bosnia. Pot dice, că dela catastrofa dela Mohacs încóce moment mai ponderos și mai critic în Ungaria n'a fost, ca cel de față, care deschide un câmp larg încurcăturilor și confusimilor pe o sută de ani înainte. În ziua, când am trecut preste Sava am deschis și porțile templului lui Ianus. Cine scie, dacă nepoții nostri le vor vedé închidându-se? și dacă va mai fi o națiune ungurivă, când se va face pacea definitivă.”

Trupele noastre din Bosnia și Erțegovina au să se lupte cu multe greutăți. Marșuri în căldură africană pe locuri fără drumuri și mai în totală lipsa de apă de beut, după acesta espuse la ploii torențiale, cari vin pe neașteptate în formă de rupturi de nuori și repaus numai în bivacuiri și sub corturi sînt tot așa de neplăcute, ba mai neplăcute de cât resbelul însuși. Norocul că, după cum spune biroul telegrafic, populațiunea intempină în toate părțile trupele noastre cu bunăvoință și se supune ordinelor ce i se dau. O telegramă din Constantinopole vestesc din Mostar capitala Erțegovinei că acolo a esbucnit o revoltă. Caimacanul și Mufti fură omoriți, iară de guvernator fû instituit un ulema (teolog mahomedan). Trei bataliune turcesci să fie fraternisat cu revoluționarii; alte trei sau declarat contra revoluțiunii și sau hotărît a se alătura lângă austriaci. În faptă aceste trei bataliune să fie și plecat spre Meteovici, pentru că la cas de lipsă să caute scăpare pe teritoriu austriac. Adevărindu-se cirea acesta, ar fi un semn, că ocupațiunea nu va fi așa netedă până la capet precum s'a început. „W. Abendpost” încă face concesiunea, că pe lângă partea cea avută și inteligentă a populațiunii din Bosnia există elemente cari se opun ori cărei autorități și cari ved interesele lor asigurate numai în continuarea revoluțiunii, în care s'au deprins de trei ani încóce. De aceea ocupațiunea trebuie să procedă cu înțelepciune dacă vrea să

FOIȚA.

Triumful dela Montpellier a deschis ochii și a celor ce până atunci, deși cetiseră operele lui Alecsandri, totuși nu sciură prețu după cuviință pe marele nostru poet. „Cântecul gintei latine” însă departe de a fi cea mai bună operă a lui Alecsandri, o putem rostii fără temere, este mai pe jos de multe alte poesii ale sale, ce mai au și meritul, a fi în formă și materie cu deosebire manifestarea geniului adevărat românesc. Cetiți *Doinele și Lăcrimiórele, Legendele și Baladele*, și vă veți convinge despre adevărul aserției noastre.

Dar sînt de sigur mulți între noi, mai cu samă cesti dincóce de Carpați, căroră pelângă cel mai ferbinte dor a face cunoștința mai de aprópe a veștilui bard românesc, durere lipsa materială le ține închisă ușa la sanctuariul geniului dela Mircești. Operele lui Alecsandri avënd un preț, ce trece preste puterile economice a maiorității cărturarilor nostri, credem a face multora din cetitorii nostri un serviț

plăcut, dacă reproducem în fôia noastră acea poesie, care cu drept este numită cea mai mare și cea mai strălucită din toate, câte le-a produs Alecsandri: *Dumbrava Roșie*. Acest „poem istoric” a fost mai întâiu (1872) cetit de autorul în sinul „Junimei” din Iași, și apoi publicat în „Convorbiri literare.” (Anul VI — 1872—1873), de unde îl scótem și noi.

1497.

Dumbrava Roșie.*)

Poem istoric.

(Dedicat amicului meu C. Negre.)

I.

Visul lui Albert.

Albert, craiul Leheii, făcut'au un vis mare,
Un vis de năvălire, de învingeri gloriose!
El se vedu puternic, pe-un armăsar călare,
Înșorând cu spada-i popóre numérose.
Din miază-și ferbinte în recea miază-nópte,

* Regele Albert, după cum se învoise cu frații săi regele Ungariei și ducelo Litvaniei, în conferința dela Leutschau, cercă a-și împlini gândul asupra domniului Stefan al Moldovei (conferința, în care se desbătă despre stîrpirea Românilor: „super extirpatione

Din răsăritul mândru la apusul lucitoriu
El audí prin visu-i mii, mii de mii de șópte
Crescând în sgomot falnic, gigantic, imnător,
Un uragan de glasuri ce clocotea prin lume,
Purtând, nălțind cu fală un nume... al său nume.

Valachi*); chiamă la arme totă Polonia, Galiția, Mazovia, pe Ioan de Tiffen magisterul Prussiei, iar mai ales pe Alecsandru, ducele Litvaniei cu totă nobilimea Litvana.

Deci cu multă óste de mercenari pedestri și călăreși el plecă dela Leopold spre Moldova la 26 Iunie. — Acea nifericită expediție fu preinaintată de următórele prodigii: Două sute de boi, apucându-i un virtej înfricoșat al eșirea din Leopold, se împrăștiară în toate părțile, unii cădură în șanțurile suburbiei, iar ceilalți cu greu se puți gási și aduna. Când regele trecea un riuș, calul seu de mână se poticni și se înecă. — Un óre-care Sropsky, nobil de neam, dar c'am nebun de mai multe ori strigă în Leopold cu spaimă, prevestind peirea Polonilor. Fulgerul cădënd asupra taberei, ucise pe un nobil și 12 cai. Preotul servind dinaintea Regelui, scăpă jos sîntele taine....

Și cu toate aceste înspăimântátóre întemplări, de parte de a se lăsa de păcate, óstea petrecea în libertate cu mueri, și însuși șefii, nu numai nópte dar și chiar la lumina țilei se desfătău în baie și în beție, dismerdându-se în brațele femeilor.

Creslau Curozwanski, nobil de Rosa, decan de Cracovia, și Podlowski de Przytyk, castelanul Radomiei, au fost trimiși soli către Stefan Vodă, pentru ca să ceră libera trecere prin țară a óstei Leșești, cercând al înșela, că expediția lui ar fi menită în contra Turcilor. Asemenea misie au avut și Matei Lonzinski, episcopul Cameniței.

Albert începú resboiul asediend și bombardând Suceava, însu nu reuși a lua orașul, ci perdú multă óste și timp înzadar. — Óstea Leșască se retrase prin codrii Bucovinei,

Albert, craiul Leheii, trufaș, sumeș, ușor,
Adimenit, se crede stăpân pe viitoriu,
Și arunca ochi de pradă pe țerile vecine:
„Care din ele, dice, mi-ar cuveni mai bine?”
El stă pușin pe gânduri, apoi cu mare glas:
„Moldova este pragul întâiului meu pas!”

avënd în mijloc pe regele bolvav și dus pe un légân; însă acolo Moldovenii ascunși întré copaci, să isbiră ca lupii asupra Leșilor și le făcură multă stricăciune; periră atunci mulți din nêmul lui Toporski (unul din cei mai vechi din Polonia), doi Tenczynski, Nicolae palatinul Galiței, și Gabriel de Moravița etc.

Tot atunci un contingent de Cruciați Prusiani, urmând după armata regală fură atacați de hatmanul Boldur, risipiți, și căși scăpară de mórte fură robii.

Acea óste regală, în care se aflau magnații Poloniei, fu reu vătămată de ómenii lui Stefan.

Mateiu Miechovski dice: „O! Stefan, barbat triumfal și victorios, care biruși pe toți regii învecinați! O! om fericit, care te bucurăși de toate darurile câte natura le dă altora numai în părți unii fiind înțelepți cu viclenie, alții cu sublima virtute a dreptății, alții iară norocoși contra دشمنانor, tu „singur le avuși hărăzite fie toate deodată: just, prevezătoriu, viclen, biruitoriu asupra tuturor adversariilor! Nu de jéba cată a fi numérat întré eroii secolului nostru!” etc. (Arhiva istorică a României.)

Aceste fapte sînt relatate de Mateiu Miechovski în istoria lui Stefan Vodă; iar prințul D. Cantimir adevorind legenda populară dice: „Stefan Voda prințul Moldovei, bătënd óstea Leșască la Cotnar, unde „cresce vinul cel lăudat, cu totul o au stins; numai „15000 au prins vie, pe care i-au pus în jug și i-au „silit de au arat în lung două mii, în lat o milă de „pământ, în care arătura tot prin Leșii acia a sãmănat două păduri ce și până astăzi se numesc de „loni Bucovina, iar de Moldoveni, Dumbrava roșie, „sau păduri roșii pentru-că sau sãmănat și sădit cu „singe Leșeșc.”

incungiere versări de sânge zădarnice. — Din Zara i se scrie Pressei din Viena, că garnisona turcăscă din Grahovo (Bosnia) a aprins căsarma, a demolat întăriturile, a luat vitele și victualele locuitorilor catolici, cari în primăveră se întorseră de la Knin, și s'a îndreptat spre Livno. Insurgenții din Prolog și Tișcovaț se concentrează la Grahovo.

„Berl. Tagblatt“ spune: Pörta a dat astăzi (3 August) puterilor un proiect formal pentru ocupațiunea Bosniei și motivăză protestul cu aceea, că Austro-Ungaria a frânt tratatul, pentru că a intrat în Bosnia înainte de ratificare și fără de a se înțelege cu Pörta.

Din Semlin se telegrafază la „N. fr. Pr.“: Din cauza atitudinii amenințătoare a albanesilor la Vrania clasa a doua de milițiani serbesci fū îndreptată într'acolo; au mers și trupe de geniu pentru a să facă întărituri. În Belgrad domnesce temerea, că va veni tréba la întâlniri sângeróse.

Sâmbătă sau schimbat ratificările tratatului.

Mișcări electorale.

Din rapórttele foilor din țără aflăm, că pășesc ca candidați de deputați dietali: la Brașov, Iosif Pușcariu, la Sebeș D. Lica și la Iosaș Const. Gurban.

Protocótele Congresului din Berlin.

Protocolul Nr. 2.

Ședința din 17 Iunie 1878.

(Înceiere).

Comitele Șuvaloff, făcând alusiune la un pasagiu din documentul ce s'e citi de nobilul lord, ăice că n'ar pute primí în numele guvernului s'eu cuvintele „de a distruge cu totul rezultatele resbelului.“ Rusia a venit la Congres pentru a coordona tratatul preliminaru dela San-Stefano, cu interesele generale ale Europei, iară nu spre a „distruge“ rezultatele unui resbel pentru care ea și-a împus atâtea sacrificie. Plenipotențiarul Rusiei constată că sensul general al comunicațiunei făcute Congresului de marchisul de Salisbury este că Anglia n'ar pute da consimțimântul s'eu la delimitarea trasă la San-Stefano, dară între această delimitare și între aceea ce indică d. plenipotențiar al Marel-Britanii e un teren de discuțiune, de exemplu limitele ficsate de conferința din Constantinopole; aceste limite au avantajul de a fi fost tras de către reprezentanții Europei, și sânt conforme mai ales cu condițiunile etnografice ale națiunei bulgare. Marchisul de Salisbury înțelege óre a se ținé delimitarea ce a aréat,

sau admite discuțiunea pe basa vechilor limite ale conferinței, cu divisiunea longitudinală trasă atunci de reprezentanții Europei?

Principele de Bismarck observă că aprecierea Rusiei va fi neapărat subordonată la o esaminare mai detaliată a instituțiunilor ce au să se dea Bulgariei situată la sudul Balcanilor. Dacă plenipotențiarul Marel-Britaniei se aflau în pozițiune de a înlesni chiar de acum lămuriri asupra regimului și instituțiunilor ce s'ar pute oferí și garanta acestei părți a Bulgariei, plenipotențiarul rusi ar fi póte mai bine în stare a se pronuncia asupra totalității propunerilor englese.

Marchisul de Salisbury se teme că o asemenea espunere să nu ccmporte pentru ađi pré lungi detalieri. E. S. doresce a amána respunsul s'eu asupra acestui punct pentru viitórea ședință.

Principele de Bismarck crede, ca și lordul Salisbury, că e în adevăr mai de preferat de a amána această discuțiune, și esprimă speranța că cabinetele mai în special interesate în cestiune vor pute în acest interval a se înțelege asupra „status causae et controversiae.“ El le crede de acord asupra multor puncte póte peste ceea ce ei înșii cred. Alteța Sa Serenissima crede încă că după această înțelegere prealabilă, reprezentanții acestor cabinete vor pute supune Congresului rezultatul schimbului lor de idei asupra Bulgariei de sud și asupra instituțiunilor ce ar conveni să i aplice; congresul ar avé după aceea sarcina, în cazul când înțelegerea nu s'ar stabili de tot, de a căuta complinirea prin intervenirea puterilor amice.

Comitele Andrassy aduce aminte înalta importanță ce presintă discuțiunea al cărei rezultat trebuie să aducă formarea unor țeri chimate a trăi mult timp, trebuie să o sperăm. E dară asemenea de părere de a o amána pe ședința viitóre. E. S. observă în privința această că cestiunea presintă un aspect duplu: dintr'o parte, că ea e curată politică și póte a se resuma în acești termi: face-se va o Bulgarie autonomă tributară și administrată de un guvern creștin? Chiar de acum E. S. declară că asupra acestui punct Anstro-Ungaria n'are obiecțiune. Dara din altă parte cestiunea atinge o delimitare de fruntarii cari intereséază particularmente pe Austro-Ungaria, fiind-că e vorba a defini situațiunea Bulgariei, în privința, fie a țerilor limitrofe cu Serbia, fie a fruntariilor occidentale cari intră în sfera intereselor Austro Ungare. Comitele Andrassy observă că, dacă Austro-Ungaria doresce negreșit o bună soluțiune a dificultăților presinte, din punctul de vedere general al păcei și al stabilităței, cestiunile de fruntarie au pentru d'nsa o valóre cu totul specială. E. S. crede de folos de-a face să participe un delegat al Austro-Ungariei la întrevorbirile particulare ale plenipotențiarilor englezi și ruși. Nă se opresce însă a da adesiunea s'a în principiu la propunerea engleză asupra liniei de fruntarii, rezervân-

duși într'același timp de a presinta observațiuni de detaliu pe care speră ale vedé primite de colegii s'ei.

Comitele Andrassy este, afară de acesta dispus din parte-i a procedé după reguléle parlamentare, printr'o discuțiune generală urmată de o discuțiune specială.

Principele de Bismarck se asociază cu părerea comitelui Andrassy, relativă la modul discuțiunei, căreia ar fi după d'nsul, de folos a da forma unei prime și secunde cetiri: prima va ținé loc de discuțiune generală, secunda ar permite întrarea în amănunte. El consideră că întrunirile particulare și intime între reprezentanții puterilor directamente interesate, întruniri ce d'nsul recomândă fără a se crede îndrept de ale convoca, ar avea seriosul avantaj de a pregăti mai bine o înțelegere asupra cestiunilor de amănunte și de redacțiune. Punctul capital pentru întrunirile plenari ale Congresului ar fi de a stabili înțelegerea asupra cestiunilor de principiu; când aceste cestiuni vor fi deslușite s'ar pute procedé la a doua cetire la redacțiunea nui test destinat a înlocui articolele tratatului de San-Stefano.

În conformitate cu acest mod de procedură, propus de președintele, plenipotențiarul Austro-Ungariei, Marel-Britanii și Rusiei, convin de a-și împărtași vederile lor în întruniri particulare destinate a determina punctele de înțelegere și prin urmare a înlesni lucrarea Congresului. Ei vor comunica rezultatul acestor întrevorbiri colegilor lor.

Președintele, cu primirea Congresului pune la ordinea ăilei viitórei ședințe, ficsată Mercuri 19: I. Cestiunea admiterei reprezentanților Greciei, II-a propunerea engleză asupra Bulgariei contra propunerii eventuale a Rusiei, și, dacă va fi loc, proiectul asupra căruia reprezentanții celor trei puteri se vor înțelege.

Ședința se ridică la órele patru și jumătate.

(Urméza semnăturile plenipotențiarilor.)

Nr. 169 ex 1878.

Convocare.

În înțelesul dispozițiunei §-lui 17 din statutele Reuniunei învățătorilor români gr. or. din diecesa Caransebeșului și cu convocare la decisiunea adunării generale de sub Nr. prot. 27 din anul trecut 1877, comitetul acestei Reuniuni — conform decisului seu adus în ședința sa ordinară ținută la Bocșa montană în 18/30 Iuliu a. c. — prin acesta convócă adunarea generală din anul curinte pe 20, 21 Aug. (1, 2 Sept.) la Biserica albă, la care adunare se invită cu tótă onórea toți membrii Reuniunei: ordinari, fundatori, ajutători și onorari, precum și toți iubitorii de înaintarea scólelor, a învățământului și a culturei poporului nostru român, observând că tuturor

acestor membri se va trimite prin președinții respectivelor despărțăminte atât programa adunării premersă de acesta convocare cât și cartă de legitimare pentru călătorie pe calea ferată, cu care cartă prezentându-se la ori-care stațiune de pe liniile Orșova-Timișóra-Baziaș-Oravița-Bocșa-Vojtek, se vor pute folosi de favorul de călătorie esoperat dela direcțiunea societății călei ferate austriace, ce se cuprinde în aceea, că cu un întreg bilet de clasa III-a se póte călători pe clasa II-a, iar cu jumătate de bilet de clasa II-a se póte călători pe clasa III-a tour și retour. — Tóte celelalte onorabile persóne, cari nu sânt membrii, acestei Reuniuni, dar voiesc a participa la amintita adunare, să binevoiescă a se însinua la subsemnatul presidiu, cel mult până în 15/27 August a. c., dela care de sigur li se va trimite acesta convocare și programă, precum și cartă de legitimare spre a se pute folosi de favorul de călătorie.

Programa acestei adunări e următoarea:

Programa

adunării generale a VIII-a a Reuniunei învățătorilor români gr. or. din diecesa Caransebeșului, care se va ținé în Biserica albă, în 20, 21 Aug. (1, 2 Septembrie) 1878.

Đina I. Duminecă în 20 August (1 Septembrie).

Nainte de améđi.

1. În 20 August (1 Septembrie) toți participanții, cari vor călători pe calea ferată, vor fi întâmpinați la gara călei ferate din Biserica albă de către comitetul local de acolo, la 8¹/₂ óre dimineța și vor fi conduși în corțelele destinate.

2. La 9¹/₂ óre toți participanții se întrunesc în biserica română gr. or. din Biserica albă și iau parte la celebrarea sântei liturghii și chiámării sântului duch.

3. La 11 óre se va deschide și ținé adunarea generală în localitatea destinată după următoarea ordine și obiectelor de pertractare, și adevă:

- Deschiderea adunării generale.
- Alegerea unui notariu pe lângă cei doi notari ordinari.
- Salutațiunile.
- Raportul comitetului.
- Raportul cassariului.
- Raportul bibliotecariului.

4. Alegerea comisiunilor

- pentru esaminarea raportului comitetului și propuneri.
- pentru esaminarea raportului cassariului și compunerea bugetului pe anul viitoriu 1878/9.
- pentru esaminarea raportului bibliotecariului și înscrierea membrilor.

„În acea țără mică neîncetat lovită
„De dușmani fără număr și în veci nebiruită,
„În care toți bărbaii sânt smei ce s'au luptat
„Cu Leahul, cu Magiarul, cu Turcul încrunțat.
„Și unde pe sub iarbă câmpiile frumóse
„Ascund troene albe de-a dușmanilor óse,
„Un domn vitéz, un Stefan, adună de mulți ani

„O glorie ce i demnă de-ai lumii suverani. —
„Voiu merge la Moldova, la Stefan drept voiu merge

„Și luciul de pe frunte-i cu spada mea voiu șterge,

„Ear lumea îngrozită, privind spre răsărit,
„Vedé-va în loc de sóre al meu chip strălucit!“.

Au ăis, și în nerăbdare-i pe lângă el în grabă

Adun' a lui armată deprinsă la omor,
Urdie numărósa de féré, ce se întréba:

„Spre care orizonuri sălta-vom noi în sbor?
„În care parte-i hoitul promis la a nóstre ghiare

„Să l sfășiem în clipă, să'l ródem, înghițim?“

„În care țeri: teutone, române s'au magiare
„Vrea Albert, craiul nostru, pustiu să'l lășim?“

Astfel ăicea cu fală a lui Albert óștime
În cete adunată pe câmpul din Dumbrava,

Când prin vėzduh deodată o gură din multe țime

Rostí cu glas de taur sėlbatic: la Moldova!

Ura! strigă Lehimea întocmai ca un tunet
Și văi și munți și codri respunsé în rė-sunet

Ura! șin dor de sânge armata crunt aprinsă
Ca un șivoi de tómnă pe drumuri se întinsă

Cu tunuri largi și grele, cu flinte lungi și spade

Ce străluciau la șolduri și în teacă zingheniau
Cu armăsari sburdalnici ce vesel necheziau,

Mergénd toți, cai și ómeni, să calce și să prade.

În fruntea lor magnații mândri, bătrini și tineri:

Toporski veteranul ce pórtă barbă albă,
Incungiuat de neamuri: feciori, nepoți și gineri

Formându-i o vitéză și gloriósa salbă

Grodeck zis *falcă-tare*, ce n'gândul lui se jură
Atăți Români se pearză, căți are dinți în gură.

Zciusko neimpăcatul cu brațe lungi și tari
Care în Bugeac ucisau trei sute de Tătari.

Biela cel nalt, subțire ca trestia de baltă,
Ce în lupte sângeróse ca d'nsa se mlădie

Cu sabia-i turcésă tăiénd în carne vie
Pe când fugariu-i sprinten, nechezá, mușcă, saltă.

Gorov și Zablowski, amici jurați de mórte

Să 'mpartă sórta bună, să n'vingă rele sórte

Și care în trei rënduri scăpatau din robie
Prin degetile morței trecénd cu vitejie. —

Ei sbor pe doi cai gemini, rizind în hohot mare
Cu alți ca d'nsii tineri, baroni, comți polatini:

Glence din Pocuția, Zbaloș Litfan ce are
Un cãrd pletos Zimbri în codri de arini. —

Gavrill de Moravița, frații Grotov, Huminski
Mandela Veneticul, Tecelski și Pruhninski

Iarmeric Mazovitul și Kozjatic Ucraniul
Ce creșce cai sėlbatici și-i prinde cu arcanul.

Ei merg, băténd din piuteni; sburdalnica lor ceată

Străluce de departe în haine strălucite:

Dulămi cu flori de aur la pept inpodobite
Și 'ncinse cu pafale de petró nestimată.

Ciapce purtând un Vultur și pene la mijloc
Încălțăminte roșii de piele de Maroc,

Și frăe ținuite, și argintate șele
Și armorii cusute pe colțuri de harșele.

Ei merg jucându-și caii, și vesel între ei
Vorbind de cai, de lupte de — amor și de femei,

Tot ce-i mai scump în lume și dá un farmec vieții

Pe timpul mult ferice și viu al tinereții.
Ei merg precum ar merge la simpla vėnătoare

Glumind în nepăsare de mórtea ce-au se

Urmați de stéguri multe, urmând în foc de sóre

Pe hatmani, capi de óste, cu Albert Craiu în frunte

Și astfel în Moldova ei dau cu toți năvală!

Dar când trecú hotarul al Regelui cal tare

Se poticni . . . O buhă țipă în ăia mare
Și mórtea 'și găti cósă în acea ăii fatală.

(Va urma.)

* (Frizeri sânti). — Capii triburilor din insula Fidji au o îngrigire extraordinară pentru cap și păr. Fiecare ține câte un frizer care n'are altceva de făcut, de cât de a ținea în bună regulă capul stapânului seu, a îngrigi barba și părul, ceea-ce ia în considerare vre-o două ore. Ocupația acestor frizeri e considerată așa sântă de în cât mânele lor sânt sfințite de preoți și sânt opriți de la ori-ce altă ocupație. Din astă cauză, nici bucatele nu le duc la gură cu propriile lor mâni ci li să dá o altă persónă însă dins care să-i nutrească.

După amăzi

5. La 3 ore continuarea adunării generale cu ținerea disertațiilor.

6. La 5 ore intrunirea în conferință pentru pertractarea statutelor

Diua II luni în 21 August (2 Septembrie).

Nainte de amăzi.

7. La 8 ore pertractarea statutelor.

8. Rapórtele comisiunilor.

9. Continuarea disertațiilor.

10. Pertractarea actelor relegate adunării generale și a propunerilor.

După amăzi.

La 3 $\frac{1}{2}$ ore continuarea adunării.

11. Alegerea a doi delegați pentru sinodul eparchial.

12. Defigerea locului pentru adunarea generală viitoră.

13. Diverse propuneri din partea membrilor.

14. Alegerea comisiunii pentru autenticarea protocolului adunării.

15. Inchiderea adunării la 4 $\frac{1}{2}$ ore.

16. Pregătire de călătorie și intrunire la gară la 5 $\frac{1}{2}$ ore.

Din ședința comitetului Reuniunii învățătorilor rom. gr. or. din diecesa Caransebeșului ținută la Bocșa montană în 18/30 Iuliu 1878.

Stefan Antonescu m. p.
președintele Reuniunii.

Ioane Marcu m. p.
notariu.

Statutele

Reuniunii femeilor române gr. or. din Făgăraș și giur pentru înființarea unui fond scolastic în Făgăraș.

Scopul reuniunii.

§. 1. Scopul reuniunii este înființarea unui fond pentru îmbunătățirea stărei materiale a școlii confesionali gr. or. din Făgăraș și a personalului aceleia.

Fondul.

§. 2. Fondul reuniunii se formeză;

- din contribuția membrilor fundatoare ordinare și ajutătoare,
- din donuri maritimose din partea oricărei persoane bine simțitoare și amatore, de progresarea acestui institut filantropic.
- din venitele petrecerilor efectuându-se din timp în timp în folosul reuniunii,
- din interesele banilor elocați, și
- din ajutoare eventuale în naturale, precum: fructe, vestimente, rufe etc. cari totdeauna se vor preface în bani și adauge fondului.

Membrele.

§. 3. Membră a reuniunii poate fi ori ce femeie cu caracter nepatat, și se numesce:

- fundătoria, acea care contribuie de una dată una sumă mai însemnată, minimum 20 fl. v. a. spre scopul reuniunii,
- ordinaria, acea care contribuie minimum 10 fl. v. a. sau 2 fl. v. a. pe fie care an,
- ajutătoria, acea care contribuie anualminte ori și ce sumă mai mică, și
- onoraria, acea pe carea adunarea generală o alege în urma meritelor sale pentru scopul reuniunii.

Membrele onorarie nu se mărginesc la naționalitate și confesiune; însă membre din state străine de ori ce categorie se pot primi în reuniune numai după ce vor fi arătate Înalțului ministeriu reg. de interne și va urma înalta aprobare.

§. 4. Din venitele reuniunii nu se poate spesa până când fondul întemeind nu va ajunge suma de 5000 fl. di! Cinci mii de floreni valuta austriacă.

§. 5. Ajungând fondul suma de 5000 fl. doue terțialități din interese se pot întrebuința spre scopul reuniunii, iară a treia parte cu tacsele ce ar mai incurge și alte venite se vor adauge pururea capitalului.

Direcțiunea afacerilor.

§. 6. Afacerile reuniunii se vor delege prin adunarea generală, prin un comitet al seu, și în fine prin președinta reuniunii.

§. 7. Adunarea generală ordinară și extraordinară consta din membrele fundatoare și ordinari cu votul decisiv și din cele ajutătoare cu vot consultativ.

Agendele adunării generale.

§. 8.

- alegerea președintei, eventual a vicepreședintei, a casaresei care trebuie să fie membră a comitetului, și a secretariului;
- alegerea comitetului diriginte constătoriu din 12 membre ordinare și 6 suplente, apoi din 6 bărbați inteligenți cu vot consultativ;
- primirea rațiociniilor anuali ale reuniunii examinate de comitet, supra-examinarea aceloră prin una comisiune din sinul seu precum și
- ficsarea bugetului reuniunii pe anul următoriu;
- schimbarea statutelor în cas de lipsă;
- pertractarea altor obiecte ce nu cad în competența comitetului, anume deciderea despre conferirea titlului de „membră onorariă“.

Adunarea generală ordinară.

Adunarea generală ordinară se va ține în tot anul odată în una din dominecile sau serbătorile luni Faur în Făgăraș.

Președinta face acesta cunoscut cel puțin cu 8 zile mai înainte în mod corespunzătoriu.

Adunarea generală extraordinară.

§. 10. Adunarea generală extraordinară se poate conchiema numai în casuri însemnate și înțetitoare, după decisiunea comitetului sau la cererea a cel puțin 10 membre, prin una hârtie motivată.

§. 11. Atât la adunarea generală ordinară, cât și la cea extraordinară presidenta reuniunii președe și conduce lucrările, asemenea și în comitet.

Adunarea generală încheie lucrările sale cu majoritate de voturi relativă, érá la otăririle privitoare la schimbarea statutelor se cer două terțialități din voturile tuturor membrilor reuniunii, și una asemenea hotărâre numai atunci este validă, dacă la convocarea adunării generale se va fi făcut apriat cunoscut că sînt a se modifica statutele.

§. 12. Președinta, casareasa, secretariul, comitetul și bărbații cu vot consultativ se aleg pe 3 ani, după a căror expirare pot fi realeși.

§. 13. Membră a comitetului poate fi aleasă ori ce membră actuală a reuniunii, care nu va fi în restanță cu taca anuală. Bărbații de consiliu, dintre cari unul va fi secretariul reuniunii, trebuie să fie cu locuința în Făgăraș sau în nemijlocită apropiere.

Datorințele comitetului.

§. 14.

A. Generali.

- Administrarea averii reuniunii;
- cura despre înmulțirea averii reuniunii și elocarea capitalelor; în acest respect se dispune:
- ca comitetul nu poate da nimenui un împrumut mai mare, decât 200 fl. v. a.;
- interesele ce sînt a se ficsa după capitalul elocat, sa se solve totdeauna pe 6 luni înainte, ce debitorile neobservând, capitalul se poate încasa judecătoresc fără amînare,
- capitalul se poate eloca numai pre lângă asigurarea pupilară în sensul §. 320. cod. civilă, și numai pe realități intabulate I-o loco,
- cu un cuvânt banii reuniunii se vor administra după acele norme, după cum se administra bani orfanali,
- împărțirea sumelor banali după otărirea adunării generale spre realizarea scopului reuniunii,
- purtarea corespondințelor în numele reuniunii.

B. Speciali.

a) ale președintei:

- a păzi cu totă acuratețea statutele reuniunii și a priveghia neconținut, ca din partea membrilor comitetului să se aducă la deplinire tot ce s'a aședat prin statute, și a nisui cu tot zelul spre înaintarea binelui acestui institut filantropic; a finé la tot pătrariul de an una ședință ordinară a comitetului, și extraordinară, de câte ori va fi trebuința
- a reprezenta reuniunea în toate afacerile ei în afară,

b) ale casaresei:

- a duce rațiociniile acurate și esact despre percepțiuni și erogățuni de bani, dând cuintanța formală, ce are de a fi contrasemnată și de secretariul reuniunii pre lângă garanța solidară ca casareasă.
- ale secretariului.

a) a duce cu neobosița și conscientiositate afacerile scripturistice ale reuniunii amesurat scopului ei;

b) a porta protocoalele din adunările generale și ale comitetului diriginte.

§. 15. Protocolul adunărilor generale se va verifica prin una comisiune de cel puțin 6 membri aleasă de adunarea generală ad hoc, iar protocolul comitetului diriginte de el însuși în cea mai de aproape adunare sau fiind cause urgenți asemenea prin comisiune de 6 membre denumite în ședință.

§. 16. Afacerile reuniunii se vor purta gratis de către toate membrele, asemenea de secretariul și alte persoane însărcinate cu lucrări în folosul scopului reuniunii.

§. 17. Rațiociniile reuniunii au de a se publica în tot anul îndată după încheierea lor în biserica din Făgăraș, apoi în cas de lipsă și prin diuariul „Telegraful român“.

§. 18. Scopul reuniunii este nealterabile și reuniunea nu se poate desființa, decât numai în acel cas, când fondul va ajunge la suma de 5000 fl. v. a. când apoi acel fond se va transpune spre administrare mai departe comitetului bisericii greco-orientale din Făgăraș.

§. 19. Conclusul despre schimbarea statutelor, precum și acela despre înființarea reuniunii nu se poate executa până ce, așternut Înalțului ministeriu regiu de interne spre aprobare, de Înalț acela se va aplacida.

§. 20. Reuniunea nu se poate abate dela scopul ei prefapt în §. 1. și dacă s'ar abate și ar urma una procedere prin care ar vătama interesele statului, sau ar periclita averea reuniunii sau a membrilor ei, regimul este îndreptățit sistând lucrările reuniunii a ordina cercetare, și după rezultatul cercetării a și desființa reuniunea definitiv.

Anastasia Popescu, m. p.

președinta.

Ioan Turcea, m. p.

secretariu.

Nr. 8105.

Le a vădut ministru r. u. de interne
Budapesta, 1 Martiu, 1878.

Pentru ministru

(L. S.)

B. Kemény.

secretariu de stat.

Varietăți.

* (Postal) Direcțiunea postei reg. inconstișințeză, că după ce cu sfîrșitul luni Iunie s'a suspendat oficiul postal din Bălcaci, comunele Bălcaci, Jidveiu și Betlen-Sân-Micloș, cari aparțineau de raionul aceluia oficiu, vor aparține în viitor de oficiul din Cetatea de-baltă.

* (Sasii și Români). Nu de mult „Sieb. d. Tageblatt“ de aici a adus o notiță despre locuitorii români din Lupeni, cari, pentru a pune sfîrșit bólei de vite, au exhumat un cadavru omenesc și îl a tăiat bucăți. O astfel de faptă este fără îndoială condamnabilă, și merită a o espune prin pressă batjocurei publice. Înse coresp. foilor germane locale din Sibiu nu se îndestulesc cu atâta, ci cu o predilecțiune deosebită ne spun când făcătorii de rău sînt Români. Nici odată nu vei ceti în aceste foi un cutare sas ar fi făcut o faptă criminală, căci, dacă făcătorul de rău este sas, acesta în notița respectivă nu se însemnă. Deci când în numitele foi cetim că un țeran au furat ceva, sau un servitoriu s'a bătut, putem sci cu siguranță că acela n'a fost român, că s'ar fi dis un țeran român sau un servitoriu român. Și dacă Sasi comit fapte, ca ale Românilor din Lupeni, foile germ. din loc tac. Dovadă este următorul fapt. În nemijlocita apropiere a Sibiului în comuna Șelimbăr, unde graséză bóla de vite, locuitorii sasi au imitat pe locuitorii din Lupeni, exhumând cadavrul fostului jude de acolo, pentru a stîrpi bóla

de vite. Despre acest fapt s'a făcut arătare la tribunal. atât din partea gendarmariei, cât și din partea oficiului comunal. Foile locale germane înse nu iau notițe despre lucrul acesta rușinos fiind-că nu'l pot pune în spatele bieților Români. Acum asemănați faptul „purtătorilor de cultură“ de lângă orașul capital Sibiu cu fapta Românilor din munți, din comitatul Hunedórei.

* (Bóla de vite), care până acum n'a încetat în Șelimbăr s'a ivit și în comuna vecină Cisdădie. Precum aflăm acesta afurisită bóla a întrat și în Dubovca (Timiș) și pe insula Ada lângă Panciova.

* (Lordul Beaconsfield nu e fricos). Cătră „Lee Times“ se comunică din Berlin următoarea anecdotă amuzantă: Când lordul Beaconsfield a venit pentru prima órá la Berlin, i se presintă capul poliției, cerându'i ca să nu se arete în public pe strade. Pot să fie ucigași, observă înaltul funcționar, cari se comită atentate contra persoanelor adunate la Berlin pentru congres. Lordul Beaconsfield respunse, că el nu crede, ca ucigași să fie așa de cosmopoliți, încât să opereze chiar și contra ministrilor streini. Însă fiind că nu cunoscea locul, dișele capului poliției n'au ramas fără influință asupra sa. Lordul a eșit în curs de o săptămână, în trăsura închisă afară din oraș, unde își urma plimbările pe jos singur și departe de socialiști și anarhiști. Dar mândria sa n'a putut să sufere mult timp această plimbare clandestină. Curénd a dat la o parte povețele capului poliției, plimbându-se și arătându-se prin piețe, pe strade și prin localuri publice, fără nici o frică, așa ca în cele din urmă, primul ministru al Angliei, devenise un personagiu interesant pentru publicul capitalei germane.

* (Starea sanitară a armatei ruse. — după comunicările cele mai prospete, numărul bolnavilor armatei ruse garnisonată în Bulgaria și România, se urcă la 47,917 ómeni. Dintre acestia 12,000 soldați și ofițeri bolnavi, au fost duși pe mare la Odesa, de unde vor fi transportați mai departe în Rusia.

* (O regină a rozelor în Anglia). — Nu departe de Paris, în Nanterre, e obicei, ca în toți anii, fața cea mai virtuoso și mai diligentă, să se proclame de regină a rozelor și ca astfel să fie încoronată. Acest obicei a aflat imitatori în Walworth o suburbie a Londrei de sud. Părintele Nuger din Saint Austins Priori în Walworth anunță prin dișarele din Londra, că a doua încoronare a unei regine a rozelor, va avé loc sâmbăta viitoare în palatul Alecsandra.

PARTEA SCIENTIFICĂ
ȘI LITERARĂ.

Principii și fundamente de ortografie daco-română.

(Urmare).

De semne multe avem și noi lipsă, mai de multe decât alte limbi române, pentru că avem sonori mai multe și aceste întonări mai multe, și nici limba nici literatura nu s'a desvoltat — p. e. ca în acea franceză — ca unele sonori să se circumscrie prin mai multe vocale, adecă diftongi.

Și pentru că să n'avem semne mai multe când acele sînt necungiurat de lipsă; și pentru că să nu avem astfel de semne, cari sînt create de strămoșii nostri chiar pentru limba românească, cari s'au susținut vécuri și adecă sînt recunoscute de unele ce le-am vădut de milioane de ori; cari totdeauna corespund și conservatismului fonetic, ce a început a-și

turbura capul, și fără să scie încătrău să îl îndrepte.

Eu, după părerea și credința mea, aflui această cauză a semnelor, de demonstrată, și semnele, de nimerite. Sciu că indoilei și neguri vor urma multe, — dar pentru cazul când ideile mele vor fi străbătut în publicul mare, sper și primirea lor, pentru că sistemul semnelor de până acum a fost reu combinată, și reu aplicată. Viitoriul va cântări până întru cât, sau de tot e desvoltată această sistemă a semnelor.

Aceea e sistemul de semne, carea are înțeles precis pentru fie-care semn, și aplicare rațională, — iară nu aruncate cu furca, fie cum.

Mai avem să stăm câtva la semnele asupra vocalelor.

În literatura bisericească avem pe иже = ѣ, și и.

În limba veche slavă la începutul cuvintului și în mijloc, după o consonantă s'a răspuns *i*, și s'a scris: и. Dacă a stat după vocală a căpătat semnul numit slavenește: Slitna, adică cel prosodic al scurtării, *v* și atunci и s'a rostit ca și *j* ungurese, la noi *l*.

În mijlocul și capătul cuvintului, după *z*, și după *l* s'a scris cu semnul slitna. dar и nu s'a răspuns.

Litera и, и s'a primit în literatura bisericească a noastră, tot cu acele reguli slavene, p. e. инимъ, агониситъ, — покои, брателъи; авъции, липиции. E mai de observat, că având consonantele, pentru schimbarea sonurilor litere deosebite, и, ѣ, з, ш, ц, — s'a adaus totdeauna și и, care corespunde sonului imoiat a lui *i*, = *l*, p. e. авъции, ажъции, вѣи, лшии, кацѣи, și astfel pelângă consonanta sonului derivat, a susținut aci și etimologia.

Pe când s'a făcut alfabetul cirilic, existau semnele prosodice, adică și *v* al scurtării. Dacă combinăm acum regulile slavene, la întâia vedere aflăm că semnul acesta, reu s'au împrumutat; ar avé pentru chemarea lui, numai atunci loc, când и ca și *i* dară silaba scurtă are semnul: и, dar în dată ce и ori se răspunde ca și *j* ungurese ori nu se răspunde de felu, и cu semnul scurtării nu e aplicat bine.

Dar fie, ce ni-ar păsa de alții, însă vedem că и s'a primit cu acea natură și în literatura noastră bisericească, — și vedem că semnul scurtării pe и, și mai târziu la noi pe *l*, încă face destulă confuziune, pentru că ади pentru и, unii folosesc *l*, alții numai *i*.

Nu numai după rostire, ci și după gramatică este deosebire în limba noastră între *l*=*j* ungurese, și între *i*, adică sonurile lor; și această deosebire a fost câte odată și observată în literatura noastră.

În anul 1850 când începui a învăța grecesce, observaiu pe un conscolariu al meu, Loga carele ședea lângă mine că învață italianesce, și vădui la el o gramatică italiană, în carea era *i* fără punct deasupra, în cuvintele acele unde *i* nu făcea silabă. Vedeam aci pe *i* fără punct, și la greci pe *i* fără punct, și aflaiu că *i* și în limba noastră are asemenea natură, și s'ar puté și scrie fără punct. —

Din motivul înființării catedrei de limba română, am tradus și tipărit „Doi Foscarii“ unde sonul lui *i* ca și *j* ungurese, — sau unde *i* nu se răspunde, l'am scris și tipărit tot cu *i* fără punct.

N'aș fi cređut că întrebarea această, nici după atâția ani să fie nedecisă.

Se dice, că ideea primă e mai mult originală, și pentru această trebuie să susținem și ади, că dacă în limba clasică greacă, s'a putut folosi *i* și ca sonul lui *j* — ungurese, și că fără son, când în diftongi *i* nu se răspunde cu sonul regulat, — se pôte folosi *i* fără punct și în limba română.

Dar după sistemul semnelor arătate de mine, mulți *i* fără ton se perd, adică unde vine un *i* cu ton, și altul

imoiat; acolo e contracțiune, se scrie numai cu un *i*, și pe acut se pune semnul circumflex, adică al contracțiunii.

Afară de contracțiuni însă nu mai putem rămâne numai cu *i* cu punct, și acolo unde are sonul *j* — ungurese, căci p. e. cum scriu unii: ади алții ади, aci trebuie răspuns ади și ади, ce cu de bună samă se va privi de ceva neperfect, ori purcede dela etimologisti, ori dela fonetisti.

Încât cineva dară nu ar fi aplecat, ca să taie punctul dela *i*, și să restaureze pe *i* grece, dără nu ar avé alta de ales, decât a reintorce la и slavă și în locul lui a primi pe *i* cu semnul scurtării, nu că dără ar fi ceva mai perfect decât *i* fără punct, ci numai dără din motivul istoric, că acest semn fiind pe slove, e cunoscut lumii române, — și după usul de vecuri, are ceva drept de аși cere sancțiunarea, — căci multe se sancțiunează în lume, nu pentru că e drept, ci pentru că e us, a intrat mai târziu lipsa de susținerea usului, și alte mijloce de a se vindeca reul, dără cu greu se pot afla, sau nici mai vré lumea să cugete, de a le mai afla.

Însă să mai cugetăm ceva și aci. Ideea de drept totdeauna se pôte lupta cu un us reu.

Dacă ni aducem aminte, circumflexul însămnă că a perit ceva din cuvânt, ori s'au contopit două vocale, ori a perit — după sistemul franceză. O consonantă din cuvânt, deci circumflexul reprezintă un scăđământ, o lipsă, o contopire.

Dacă cugetăm acum, că *i* când se strămută în sonul *j* — ungurese și încetă de a mai rămâne vocală și silabă, încă suferă scăđământ, lipsă; — vedem ceva analogie cu regula primă, — dar și deosebire, acolo prin circumflex se arată că două vocale s'au contopit, și anume unde a devenit împinsă din silabă și din cuvânt, sau o consonantă a perit, iară aci vedem că vocala nu a perit, dar a perit, și anume a scăđut sonul ei, și acest scăđământ îl putem reprezenta în literă, prin semnul circumflex, însă întors, adică cu córnela în sus: *v*.

Nici acest semn nu e străin, pentru că fără dără din motiv precugetat, sunt cărți cu litere române, unde în locul semnului scurtării, *v* este *v*, care mai mult corespunde naturei sonului și regulei gramaticale decât al scurtării, și având pe circumflex, e ușor a l'avé și întors, și este rațiune pentru el, căci amândouă reprezintă un cevași de o natură, dar de două specii, pentru această speciile au și semne de o natură, dar în două moduri, spre deosebirea speciilor.

(Va urma).

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.“)

Viena, 5 August n. „W. Abendpost“ anuncie: Colóna principală, după învingerea de mari greutate, a intrat în valea Bosnei. Populațiunea prin procederea cea cu tact a trupelor e deplin câstigată, cu deosebire clasa care posedă avere, de ore ce mișcarea din Seraievo are caracter curat comunist.

Millinkovic, căpitanul din statul major a fost trimis în 1 l. c. dela Derbent cu un escadron de husari spre a recunoșce valea Bosnei și preste tot locul a fost la părere primit cu bucurie. Auđind acesta de organizarea unei rescóle în Zepce, a mers acolo; fiind la intrarea în localitate primit cu împușcături din pusci, husarii au luat pozițiune de luptă cu foc. Védend neputința de a înainta s'a retras la Maglay, a cărui locuitori, mai înainte prietinoși, au deschis un foc vehement concentrat asupra husarilor, cari au trebuit să trecă în marș forțat defileul ocupat de o-

menii înarmați, cu care ocaziune au căđut 70 husari. Restul escadronului a ajuns nejnignit la trupele de avantgardă. În marșul spre Mostar a avut loc în 4 l. c. la Citlak o luptă cu 500 insurgenți, cari s'au retras, lăsând în urma lor morți și prinși, 4 vânători austriaci fură răniți.

Bursa de Viena

din 5 August n. 1878.

Argint	100 60
Galbin	5 49
Napoleon d'aur (poli)	9 24
Valuta nouă imperială germană	60 90

Economic.

Sibiui, 2 August n. Pro hectolitru: Grâu n. 6.80—7.80; Grâu secăreș n. 5.60—6.40; Săcară n. 3.90—4.30; Orz n. 5.—; Ovės n. 2.60—3.; Cucuruz n. 5.60—6.; Mălaiu n. 7.; Cartofi n. —; Semență de cânepă n. —; Mazere n. —; Linte n. 12. Fasole n. 8.—; Făină de pâne n. 5.50; Slănină pro 50 chilo n. —; Unsore de porc n. 34.—; Său brut n. 17.—; Luminări de său pro 50 chilo n. 30.—; Său de luminări n. 25.50; Săpun n. 20.—; Fân pro 50 chilo n. 0.90—1.—; Cănepă n. 29—31; Lemne virtose de foc pro metru cubic n. 3. Spirt pro grad 60—80 cr.; pro chilo: carne de vită 34—40 cr.; Carne de vițel 32—36 cr.; Carne de porc 44—48 cr.; carne de oie 26—30 cr. oie, 10 de 25 cr.

Făgăraș, 27 Iulie n. Pro hectolitru: Grâu n. 8.—9, grâu secăreș n. 7.—7.50, săcară n. 6—6.20, cucuruz n. 5.60—5.80 ovės n. 3.—3.20, Mălaiu n. 8.—9, mazere n. 10.—, linte n. 12.—, fasole n. 7.—8, prune uscate n. 8.—, Slănină pro 100 chilo n. 70—75, său brut n. 38—42, său de luminări n. 62, unsore de porc n. 72.—, cânepă n. 45, fân pro 100 chilo n. —, cartofi n. 2, pro chilo carne de vită cr. 38 carne de vițel cr. 30—40, carne de porc cr. 44 carne de oie 30 cr.

Estras din foia oficială „Budapesti Közlöny.“

Licitațiuni: în 14 Aug. și 19 Sept. imobil. lui Avram Oleginar și soției sale în Feldióra (trib. Brașov); în 22, 23 și 24 Aug. realitățile masei concursuale a comitetului Francisc Toldalayi în Ribiza, Mestacăn, Poghele, Brad și Ruda (trib. Deva); în 30 Aug. și 2 Oct. imobil. lui Daniil Birlea în Mălăiești (jud. cerc. Hațeg); în 16 Aug. imobil. lui Israil Grün în Cluj (tribunal); în 13 Aug. imobil. lui Martin Pitter în Alțina; în 10 Aug. imobil. lui Ioan Siroki în Orlat (trib. Sibiui); în 22 Aug. imobil. lui Stefan Mihalyi și soți în Cluj (jud. cerc); în 5 Aug. și 5 Sept. imobil. lui Mihail Pauli în Felmér (jud. cerc. Sighisóra); în 16 Aug. și 17 Sept. imobil. lui Filemon Puiu în Toplița română (jud. cerc. Reghinul săsesc); în 21 Aug. și 21 Sept. imobil. rămasului după Mihail Coc în Cărpeneși (jud. cerc. Abrud).

Nr. 24 — 1878 Pres.

1—3

CONCURS.

La scóla capitală confesională ort. orient. din Veneția inferióră, protopresbiteratul I al Făgărașului în urma concludusului adus de eforia scolară la 3 Iulie a. c. sânt a se conferi cu prima Septemvrie a. c. st. v. două posturi de învățatori:

I. Postul de învățatoriu primariu și diriginte, împreunat cu un sălariu anuale de 300 fl. v. a., cuartir liber în edificiu scólei și 18.97 metri lemne în natură.

II. Postul de învățatoriu secundariu, împreunat cu un sălariu anuale de 200 fl. v. a. cuartir liber tot în edificiu scólei și 11.38 metri lemne în natură.

Aspiranții la vre unul din aceste posturi au se adreseze suplicile lor instruite conform prescrișelor statutului organic reverendisimului domnu protopresbiter ca Inspector districual de scóle Petru Popescu în Făgăraș până în August a. c. st. v. în care și va fi și alegerea.

Cei cu calificațiune mai bună: maturisanții, — absoluți de cel puțin IV. clase gymn. — și cursul pedagogico-teologic, cu cunoscința limbilor patriei de a potea propune la elevi, precum și versați în cântările bisericesci vor fi preferiți.

Aleși vor servi un an de probă și numai după aceia meritând vor fi întâriți de definitiv.

Eforia scólei capitale venețiene.

Veneția inf. 16 Iulie 1878.

Petru Popescu,
prot.

Iacob Urdea,
pres. efor.

Nr. 47/1878.

CONCURS.

La scóla normală capit. gr. or. din Reșinari au devenit vacante trei posturi de învățatori; pentru întregirea acestora se deschide concurs dela data presentă până în 22 August cäl. v. a. c.

Emolumentele sânt:

1. Un sălariu anual de 350 fl. v. a. plătit în rate lunare anticipative.
2. Relu pentru cuartir și lemne, câte 60 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa aceste posturi au să-și așternă petițiunile lor comitetului parohiale din Reșinari în termenul indicat, dovedind prin atestate:

- 1). Că sânt de religiunea gr. or.
- 2). Că au absolvat cel puțin gimnasiul infer. și cursul pedagogico-teologic cu succes bun.
- 3). Că au esamenul prescriș de calificațiune în chemarea învățatorăscă.
- 4). Cei ce vor dovedí că au absolvat clase mai multe și au pracsă învățatorăscă — se vor preferi.

Învățătorii deveniți aleși vor fi datori a ține duminica și sərbătorea câte o strană în biserică.

Cei ce doresc a concura la vre-unul din aceste posturi vor fi datori a se presenta până la ziua alegerii aici în Reșinari și cânta în vre-o duminică în biserică spre a dovedí desteritatea în tipic și în cântările bisericesci.

Concurente care va dovedí calificațiune de a puté propune sistematic cântările corale la elevii scolari va puté dobândi pentru acest oficiu deosebit de sălariu o remunerațiune de 100 fl. v. a.

Reșinari în 2 Iulie 1878.

2—3

Comitetul parohiale.

Nr. 107/1878.

CONCURS

La gimnasiul public român de religiunea gr. or. precum și la scóla comercială publică română gr. or. au devenit vacante următoarele posturi de profesori:

1. Două posturi de profesori gimnasiali pentru filologia clasică (l. latină și elină).
2. Un post de profesor la scóla comercială pentru sciințele mercantile.

Pentru ocuparea acestor posturi se escrie concurs cu termin până la 15/27 August a. c.

Concurenții vor adresa petițiunile lor cătră subscrișă eforie scolară instruite cu documentele:

- a) că sânt de naționalitate români și de religiune gr. or.; b) că au purtare politică și morală bună, c) că sânt sănătoși; d) că în sensul statutului organic al Metropoliei române gr. or. din Ungaria și Transilvania și al regulamentului provisoric al archidiecesei transilvane pentru esaminarea candidaților de profesură la scólele secundare române confesionale, au absolvit concurenții la gimnasiu, facultatea filosofică la vre-o Universitate din patrie sau din străinătate; iară concurenții la scóla comercială vr'o academie comercială din patrie (Austro-Ungaria).

Sălariul pentru fie-care din aceste trei posturi este în anul prim (de probă) 700 fl. v. a. După ce va depune candidatul esamenul de profesură prescriș de lege va obținé sălariul anual sistemisat cu 800 fl. v. a. cu prospect de înaintare la timpul seu în 900 fl. v. a. și cu drept de pensionare.

Brașov în 16 Iulie 1878 v.

Eforia scólelor centrale române gr. or.
3—3